

UCHWAŁA NR XXXII/175/21
RADY MIEJSKIEJ W BOGUSZOWIE-GORCACH

z dnia 19 lutego 2021 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Boguszów-Gorce na lata 2021-2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876) Rada Miejska w Boguszowie-Gorcach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Boguszów-Gorce na lata 2021-2030 stanowiącą załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Boguszowa-Gorc.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Boguszowie-
Gorcach

Stanisław Urbaniak

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BOGUSZÓW-GORCE na lata 2021-2030

Boguszów-Gorce, listopad 2020 roku

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	3
2. Część pierwsza	
Podstawa prawna	4
3. Część druga	
Diagnoza problemów społecznych Gminy Boguszów-Gorce	5
2.1 Położenie i powierzchnia gminy	5
2.2 Ludność gminy	5
2.3 Sektor prywatny – podmioty gospodarcze na terenie Boguszowa – Gorce	6
2.4 Zagadnienia dotyczące problemów społecznych wynikające ze spostrzeżeń i potrzeb Straży Miejskiej	7
2.5 Edukacja	9
2.6 Pomoc niepełnosprawnym	13
2.7 Promocja i ochrona zdrowia	17
2.8 Problemy społeczne dotyczące alkoholizmu, narkomanii i przemocy	18
2.9 Działalność pomocy społecznej na terenie gminy	22
2.10 Analiza bezrobocia na terenie gminy	30
2.11 Kultura fizyczna i sport	32
2.12 Placówki kultury i oferta biblioteczna	40
4. Część trzecia	
Podsumowanie diagnozy problemów społecznych. Analiza SWOT	43
5. Część czwarta	
Określenie celów strategicznych, kierunków działań, sposobów realizacji strategii oraz jej ram finansowych i wskaźników realizacji działań	45
4.1 Plan działań strategicznych na lata 2021 – 2030, kierunki, sposoby i wskaźniki realizacji oraz ramy finansowe	45
4.2 Prognoza zmian w zakresie objętym strategią	52
6. Część piąta	
Harmonogram realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	53

WPROWADZENIE

Opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka stanowi, zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876), zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym.

Celem niniejszej strategii jest koordynacja tych działań na szczeblu gminy, które służą rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych oraz przeciwdziałaniu zjawisku wykluczenia społecznego.

Strategia „Europa 2020” kładzie nacisk na inteligentny i zrównoważony rozwój, sprzyjanie włączeniu społecznemu, tworzenie nowych miejsc pracy oraz określenie kierunku rozwoju społeczeństw Unii Europejskiej.

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030 podaje, że „Spójności społecznej zagraża bezrobocie, bieda, nierówności dochodowe, wykluczenie społeczne i wykluczenie cyfrowe oraz osłabienie społeczeństwa obywatelskiego”. Zjawiska te, jako posiadające zasadniczy wpływ na spójność społeczną, podlegają nieustannej analizie. Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne stanowią cel szczegółowy Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030.

Już na szczeblu gminnym niezbędne są zatem działania zgodne z dokumentami ogólnokrajowymi i sprzyjające realizacji tak postawionych celów.

Niniejszy dokument analizuje sytuację Gminy Boguszów-Gorce z punktu widzenia problemów społecznych oraz nakreśla cele i zadania z przedmiotowego obszaru.

Dokument powstał przy współpracy Ośrodka Pomocy Społecznej i jednostek organizacyjnych Gminy Boguszów-Gorce.

CZĘŚĆ PIERWSZA PODSTAWA PRAWNA

Obowiązki gmin w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, w tym w zakresie szeroko pojętej pomocy finansowej i niefinansowej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka regulują w szczególności poniższe akty prawne:

1. ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020r. poz. 1876);
2. ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407);
3. ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111);
4. ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1228 z późn. zm.);
5. ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2133);
6. ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409);
7. ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176);
8. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 227 z późn. zm.);
9. ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852 z późn. zm.);
10. ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426 z późn. zm.);
11. ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku społecznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057);
12. ustawa z dnia 25 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.).

CZEŚĆ DRUGA

DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY

BOGUSZÓW-GORCE

Przedmiotem niniejszej diagnozy problemów społecznych gminy są charakterystyczne dla różnych grup społecznych problemy o wysokim stopniu dolegliwości, takie jak: ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie, wielodzietność rodzin, samotne wychowanie dzieci, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i domowych, starość, długotrwała choroba, przemoc w rodzinie, uzależnienia (alkohol, narkomania) i inne, które wymagają podejmowania wszechstronnych działań, mających na celu przeciwdziałanie sytuacjom krytycznym w życiu tych jednostek oraz zbiorowości, poprawy ich warunków bytowych oraz wyrównywania różnic socjalnych w podstawowych obszarach aktywności społecznej.

2.1 Położenie i powierzchnia gminy

Gmina miejska Boguszów-Gorce leży w południowo-zachodniej Polsce, w odległości ok. 30 km od granicy z Republiką Czeską. Administracyjnie położona jest w południowej części województwa dolnośląskiego. Wraz z gminami Jedlina Zdrój, Szczawno Zdrój, Głuszyca, Mieroszów, Czarny Bór, Stare Bogaczowice i Walim, Boguszów-Gorce stanowi część powiatu wałbrzyskiego. Boguszów-Gorce jest największą gminą powiatu.

Od południa Gmina Boguszów-Gorce graniczy z Mieroszowem, od wschodu z Wałbrzychem, od północy z gminami Szczawno Zdrój i Stare Bogaczowice, od zachodu zaś z Czarnym Borem. Siedziba władz gminy znajduje się w Boguszowie-Gorcach przy Placu Odrodzenia 1. Powierzchnia gminy wynosi 2702 hektary.

2.2 Ludność gminy

Liczba ludności zamieszkującej Gminę Boguszów-Gorce regularnie maleje (Tabela 1).

Należy przypuszczać, że znaczący wpływ na zmniejszającą się liczbę mieszkańców ma nie tylko niż demograficzny, ale również migracje wewnątrz kraju oraz ekspansja społeczna na teren Unii Europejskiej w celu poszukiwania zatrudnienia i lepszych warunków bytowych.

Zwiększa się regularnie liczba osób w wieku poprodukcyjnym, a maleje liczba osób w wieku produkcyjnym. Liczba zgonów w roku 2019 jest mniejsza od tej liczby w latach 2017 i 2018. Od roku 2019, po niewielkim wzroście, ponownie zmalała liczba urodzeń.

Tabela 1: STRUKTURA WIEKOWA MIESZKAŃCÓW GMINY BOGUSZÓW-GORCE

Lata	Liczba mieszkańców ogółem	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny
2016	14865	2338	9336	3191
2017	14732	2290	9173	3269
2018	14720	2305	9064	3351
2019	14489	2245	8856	3388
2020*	14360	2209	8745	3406

Źródło: dane Wydziału Ewidencji Ludności Urzędu Miejskiego w Boguszowie-Gorcach

* Stan na 30.06.2020r.

Tabela 2: STRUKTURA MIESZKAŃCÓW BOGUSZOWA-GORC WG PŁCI

Lata	Liczba mieszkańców ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2016	14865	7078	7787
2017	14732	6995	7737
2018	14720	6975	7745
2019	14489	6853	7636
2020	14360	7575	6785

Źródło: dane Wydziału Ewidencji Ludności Urzędu Miejskiego w Boguszowie-Gorcach

* Stan na 30.06.2020r.

Tabela 3: INNE DANE DEMOGRAFICZNE

Wyszczególnienie	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020*
Liczba ludności ogółem	14865	14732	14720	14489	14360
Liczba zameldowań	364	369	498	569	229
Liczba wymeldowań	629	648	630	888	370
Liczba urodzeń	51	63	78	64	19
Liczba zgonów	214	236	239	229	127

Źródło: dane Wydziału Ewidencji Ludności Urzędu Miejskiego w Boguszowie-Gorcach

* Stan na 30.06.2020r.

2.3 Sektor prywatny – podmioty gospodarcze na terenie Boguszowa-Gorc

Ogólna liczba podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Miasta Boguszów-Gorce notuje

wzrost. Od roku 2019 znacząco obniżyła się liczba spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego, a od roku 2018 nie ma na terenie gminy spółdzielni. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych utrzymuje się na stałym poziomie, stałą tendencję wzrostową wykazuje natomiast liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Tabela 4: LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH NA TERENIE GMINY

L. p.	Jednostki gospodarcze	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020*
1	Spółki handlowe	39	46	32	31	31
2	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	723	772	788	797	809
3	Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	7	8	7	3	3
4	Spółdzielnie	1	1	0	0	0
5	Fundacje	6	7	7	7	7
6	Stowarzyszenia i organizacje społeczne	31	33	30	31	31
Podmioty ogółem:		807	867	864	869	881

Źródło: dane Wydziału Zarządzania Mieniem Gminy Urzędu Miejskiego w Boguszowie-Gorcach

* Stan na 30.06.2020r.

2.4 Zagadnienia dotyczące problemów społecznych wynikające ze spostrzeżeń i potrzeb Straży Miejskiej

Zgodnie z przepisem art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1795), straż wykonuje zadania w zakresie ochrony porządku publicznego wynikające z ustaw i aktów prawa miejscowego. Na podstawie art. 11 pkt 1 tejże ustawy do zadań straży należy w szczególności ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych. Wykonując swoje zadania strażnik ma prawo m. in. do dokonywania czynności wyjaśniających, kierowania wniosków o ukaranie do sądu, oskarżania przed sądem i wnoszenia środków odwoławczych w trybie i zakresie określonym w kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia (art. 12 wyżej powołanej ustawy).

Poprawa bezpieczeństwa i ładu publicznego stanowi ważny element budowania długotrwałego zaufania do władz i osiągania spójności społecznej na poziomie lokalnym. Funkcje straży można podzielić w następujący sposób:

- porządkowa – egzekwowanie przestrzegania przez społeczność lokalną przepisów prawa w zakresie porządku publicznego,

- prewencyjna – stałe patrolowanie ulic i osiedli gminy oraz realizacja zgłaszanych do straży interwencji w zakresie ochrony porządku publicznego,
- profilaktyczna – zapobieganie przestępstwom, wykroczeniom i zjawiskom kryminogennym, prowadzenie profilaktyki wychowawczej wśród dzieci i młodzieży,
- informacyjna – informowanie służb i instytucji o zaobserwowanych zagrożeniach, informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach występujących zagrożeń oraz sposobach ich eliminacji,
- społeczno – administracyjna – współdziałanie w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego z zainteresowanymi organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi,
- integrująca społeczności lokalne – udział w imprezach sportowych, kulturalnych, charytatywnych organizowanych przez gminę i jej podmioty.

Celem działania straży miejskich jest między innymi współdziałanie z uprawnionymi instytucjami i organizacjami w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych poprzez osiągnięcie poprawy bezpieczeństwa obywateli, zmniejszenie społecznego poczucia zagrożenia przestępczością oraz przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego.

Niejednokrotnie wykonywane przez strażników miejskich czynności z konieczności ograniczają się do udzielenia porady prawnej o sposobie i możliwościach rozstrzygnięcia problemów, z którymi mieszkańcy mają do czynienia.

Możliwości działań Straży Miejskiej są większe w przypadku dużych miejscowości, gdzie formacje te liczą kilkadziesiąt osób. W warunkach niewielkich miasteczek są one zdecydowanie mniejsze, gdyż formacja straży jest tu zwykle kilkusobowa. Stąd też liczba zjawisk niepożądanych, zarejestrowanych przez Straż Miejską Boguszuwa-Gorc, pomimo dokładania starań i żmudnej pracy w terenie, przypuszczalnie nie jest rzeczywistym odzwierciedleniem skali problemu w gminie.

Ujemną stroną zagadnienia jest również ograniczenie możliwości podejmowania tzw. interwencji domowych, do których, według stanowiska Komendy Głównej Policji, upoważnieni są jedynie funkcjonariusze Policji.

W toku pracy Straż Miejska Boguszuwa-Gorc ujawniała w szczególności zjawiska

dotyczące nietrzeźwości społecznej wg poniższego zestawienia.

Tabela 5: UJAWNIONE PRZYPADKI NIETRZEŻWOŚCI SPOŁECZNEJ W MIEJSCACH PUBLICZNYCH

Rok	Liczba przypadków
2016	131
2017	143
2018	163
2019	169
2020*	28

Źródło: dane Straży Miejskiej w Boguszowie-Gorcach

*Stan na 30 czerwca 2020r.

W roku 2020, ze względu na trwającą pandemię koronawirusa, działania Straży Miejskich zostały ukierunkowane na współpracę z Policją. Decyzje o zawieszeniu prowadzenia ustawowych zadań straży podjęli Wojewodowie na terenie całego kraju. Powyższe spowodowało drastyczny spadek wyników w obszarze związanym z występowaniem zjawisk szkodliwych społecznie.

2.5 Edukacja

Na terenie Boguszowa-Gorc, według stanu na 30 czerwca 2020 roku, funkcjonują wyłącznie szkoły podstawowe według zestawienia tabelarycznego, w których uczy się 940 uczniów.

Tabela 6: SZKOŁY

L. p.	Nazwa szkoły	Adres	Liczba uczniów
1.	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1 w Boguszowie-Gorcach	ul. Szkolna 3-4 58-370 Boguszów-Gorce	480
2.	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 5 w Boguszowie-Gorcach	ul. Staszica 5 58-371 Boguszów-Gorce	284
3.	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 6 w Boguszowie-Gorcach	ul. Kopernika 7 58-372 Boguszów-Gorce	176

Źródło: dane Centrum Obsługi Jednostek w Boguszowie-Gorcach

Wszystkie szkoły dysponują odpowiednią ilością pomieszczeń, które są dobrze wyposażone technicznie. Wyposażenie placówek szkolnych wyszczególnione zostało w tabeli poniżej.

Tabela 7: WYPOSAŻENIE SZKÓŁ

Baza lokalowa oraz wyposażenie	Zespół Szkolno-Przedszkolny		Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 5		Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 6	
	Ilość	Opis	Ilość	Opis	Ilość	Opis
Liczba budynków	3	x	1	x	2	x
Sale dydaktyczne ogółem	18	x	14	x	8	x
Pracownie specjalistyczne	3	Pracownia komputerowa	2	Pracownia komputerowa	1	Pracownia komputerowa
	1	Pracownia przyrodnicza	1	Pracownia chemiczna	1	Pracownia chemiczno-biologiczna
	1	Pracownia plastyczna	-	-	1	Pracownia matematyczno-fizyczna
	1	Pracownia językowa	-	-	-	-
Sale gimnastyczne	1	do ćwiczeń i zabaw	brak	-	1	Sala przystosowana do gier zespołowych oraz gimnastyki ogólnorozwojowej
	1	do gier zespołowych, ćwiczeń				
	1	siłownia				
Świetlice szkolne	1	x	1	x	1	x
Wyposażenie:						
komputery	99	x	79	x	49	x
tablety	9	x	31	x	28	x
tablice interaktywne	4	x	6	x	5	x
Inne	1	Monitor interaktywny	2	Smart floor, Magiczny Dywan		3 telewizory interaktywne, zestaw multimedialny – „Magiczny dywan”, pole do minigolfa, zestaw pomocy dydaktycznych do prowadzenia zajęć rewalidacyjnych dla uczniów z zespołem Aspergera, strefa wypoczynku dla uczniów, zestaw nagłaśniający.

Źródło: dane Centrum Obsługi Jednostek w Boguszowie-Gorcach

Ogólna ocena stanu bazy lokalowej szkoły jest dobra lub zadowalająca. W poszczególnych placówkach niezbędne są prace konserwatorskie lub remontowe, które mają na celu poprawę warunków edukacyjnych.

Tabela 8: PRZEDSZKOLA NA TERENIE GMINY

<i>L. p.</i>	<i>Nazwa przedszkola</i>	<i>Adres</i>	<i>Liczba dzieci</i>
1	Przedszkole Publiczne Nr 3 w Boguszowie-Gorcach	ul. Kolejowa 49 58-370 Boguszów-Gorce	143
2	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 5 w Boguszowie-Gorcach – oddziały przedszkolne	ul. Broniewskiego 11 58-371 Boguszów-Gorce	100
3	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 6 w Boguszowie-Gorcach – oddziały przedszkolne	ul. Kopernika 7 58-372 Boguszów-Gorce	18
4	Przedszkole Niepubliczne „Fantazja”	ul. Krakowska 16a 58-370 Boguszów-Gorce	74

Źródło: dane Centrum Obsługi Jednostek w Boguszowie-Gorcach

Sieć przedszkoli jest dobrze rozwinięta i w pełni zaspokaja potrzeby społeczne Gminy. Wyposażenie przedszkoli przedstawiono poniżej w ujęciu tabelarycznym.

Tabela 9: WYPOSAŻENIE PRZEDSZKOLI

<i>L. p.</i>	<i>Baza lokalowa oraz wyposażenie</i>	<i>Przedszkole Publiczne Nr 3</i>		<i>Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 5 – oddziały przedszkolne</i>		<i>Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 6 – oddziały przedszkolne</i>		<i>Przedszkole Niepubliczne Fantazja</i>	
		<i>Ilość</i>	<i>Opis</i>	<i>Ilość</i>	<i>Opis</i>	<i>Ilość</i>	<i>Opis</i>	<i>Ilość</i>	<i>Opis</i>
1	Salę dydaktyczne ogółem	7	x	4	x	1	x	3	x
2	Pozostałe zaplecze	3	szatnia	2	Szatnia, zaplecze kuchenne, pokój nauczycielski	0	x		Gabinet, szatnia, kuchnia "czysta", kuchnia "brudna", pomieszczenie gospodarcze, WC dla personelu i osób niepełnosprawnych
		1	Gabinet wicedyrektora						
		1	Pokój socjalny						
		5	kuchnia						
3	Wyposażenie:								
	komputery	2	x	4	x	0		1	x
	tablety	0	x	0	x	0		0	x
	tablice interaktywne	0	x	0	x	0		0	x
	Inne	0	x	2	Smart floor, Magiczny Dywan		Pianino, zestaw miękkich klocków wielogabarytowych, telewizor, magnetofon	1	Projektor, rzutnik multimedialny

Źródło: dane Centrum Obsługi Jednostek w Boguszowie-Gorcach

Dla dzieci wymagających opieki wychowawczej prowadzone są 4 świetlice opiekuńczo – wychowawcze z elementami socjoterapii, w których realizowany jest program pomocy dziecku i rodzinie uwzględniający problematykę antyalkoholową, antynikotynową i przeciwdziałanie przemocy.

Tabela 10: ŚWIETLICE ŚRODOWISKOWE

L. p.	Nazwa placówki	Adres	Liczba dzieci*
1	Świetlica Środowiskowa Nr 1	ul. Staszica 5 58-371 Boguszów-Gorce	15
2	Świetlica Środowiskowa Nr 2	ul. Reymonta 4 58-372 Boguszów-Gorce	10
3	Świetlica Środowiskowa Nr 3	ul. Szkolna 2 58-370 Boguszów-Gorce	13
4	Świetlica Środowiskowa Nr 4	ul. Żeromskiego 17 58-372 Boguszów-Gorce	12

Źródło: dane Centrum Obsługi Jednostek w Boguszowie-Gorcach

* Stan na 15.10.2020 roku

W roku szkolnym 2020/2021 Gmina Boguszów-Gorce otrzymała dotację celową na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe w wysokości 119 148,58 zł. w podziale na poszczególne placówki przedstawionym w tabeli.

Tabela 11: DOTACJA PODRĘCZNIKOWA W ROKU SZKOLNYM 2020/2021

L. p.	Nazwa Placówki	Kwota dotacji	Liczba zakupionych podręczników	Liczba zakupionych materiałów ćwiczeniowych
1	Zespół Szkolno-Przedszkolny	61 260,85	227	472
2	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 5	33 523,16	141	285
3	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 6	24 364,57	92	183
Razem		119 148,58	460	940

Źródło: dane Centrum Obsługi Jednostek w Boguszowie-Gorcach

Istotnym problemem zdiagnozowanym w Gminie Boguszów-Gorce był brak żłobka. W roku 2020 rozpoczęto I etap inwestycji mającej na celu adaptację części budynku po byłym Gimnazjum Nr 1 na Żłobek Miejski Nr 1 w Boguszowie-Gorcach. Dzięki realizowanemu w roku 2020 I etapowi inwestycji zaadaptowane zostaną na potrzeby żłobka przyziemia i parter w części głównej budynku, co pozwoli na utworzenie 43 miejsc żłobkowych. Na realizację inwestycji Gmina pozyskała dotację w wysokości 1 419 000 zł z resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad

dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2020. Utworzone w ramach pierwszego etapu miejsca żłobkowe zostaną uruchomione na początku 2021 roku.

W dniu 16.10.2020 r. Gmina złożyła kolejną ofertę konkursową w ramach programu „MALUCH+” na rok 2021, na dofinansowanie realizacji II etapu inwestycji polegającej na adaptacji kolejnej części budynku (łącnika) przy ul. Waryńskiego 10, w efekcie której zostanie utworzonych 29 kolejnych nowych miejsc.

Docelowo, w roku 2022, żłobek będzie dysponował 72 miejscami, w tym 43 utworzonymi w ramach programu „MALUCH+”. Powyższe pozwoli na zwiększenie dostępności miejsc opieki dla dzieci w wieku do 3 lat z Boguszowa-Gorcy, co z kolei przyczyni się do zwiększenia odsetka dzieci objętych opieką oraz umożliwi łączenie życia zawodowego z rodzinnym oraz zapewni wysokiej jakości usługi opiekuńczo-edukacyjne w żłobku.

2.6 Pomoc niepełnosprawnym

Gmina Miasto Boguszów-Gorce realizuje zadania mające na celu wsparcie niepełnosprawnych mieszkańców.

W związku z uruchomieniem pierwszej edycji Programu "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" Urząd Miejski w Boguszowie-Gorcach pozyskał wsparcie finansowe w wysokości 889.286 zł na realizację programu adresowanego do osób niepełnosprawnych. Program opracowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, realizowany jest ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Jego celem jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Osoby korzystające mają możliwość skorzystania z pomocy asystenta m. in. przy wykonywaniu codziennych czynności, załatwianiu spraw urzędowych, podejmowaniu aktywności społecznej. Program ma również na celu przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie im uczestnictwa w wydarzeniach społecznych, kulturalnych czy sportowych. Od uruchomienia programu asystenci osobiści (17 osób) pracowali na rzecz 95 osób niepełnosprawnych.

Jako organ prowadzący przedszkola i szkoły podstawowe tworzy odpowiednie warunki do pracy i nauki osobom niepełnosprawnym. Działania w przedmiotowym obszarze dotyczą kształcenia specjalnego oraz dowozu uczniów niepełnosprawnych do szkół i placówek oświatowych.

Warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym. Zgodnie z rozporządzeniem szkoły i przedszkola zapewniają:

- realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego;
- warunki do nauki, sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne, odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów;
- zajęcia specjalistyczne w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów, w szczególności zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne;
- integrację uczniów ze środowiskiem rówieśniczym, w tym z uczniami pełnosprawnymi;
- przygotowanie uczniów do samodzielności w życiu dorosłym.

Uczniom objętym kształceniem specjalnym dostosowuje się odpowiednio program wychowania przedszkolnego i program nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. Dostosowanie następuje na podstawie opracowanego dla ucznia indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego uwzględniającego zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.

Dla dziecka objętego kształceniem specjalnym obligatoryjnie organizuje się zajęcia rewalidacyjne, które są formą wparcia ukierunkowaną na poprawę jego funkcjonowania. W roku szkolnym 2019/2020 uczniowie objęci kształceniem specjalnym uczestniczyli w zajęciach rewalidacyjnych w wymiarze zgodnym z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych statutow t.j. 2 godzin tygodniowo na ucznia w oddziale

ogólnodostępnym.

Liczba uczniów niepełnosprawnych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Boguszów-Gorce widocznie wzrasta. Na początku roku szkolnego 2019/2020 kształceniem specjalnym było objętych 19 uczniów, pod koniec roku szkolnego 2019/2020 już 25 osób. Wg stanu na 30 września 2020 roku w roku szkolnym 2020/2021 do placówek uczęszcza 30 osób niepełnosprawnych.

Tabela 12: LICZBA UCZNIÓW OBJĘTYCH KSZTAŁCENIEM SPECJALNYM

Szkoła/placówka	Podstawa kwalifikacji do kształcenia specjalnego	Liczba osób 30.09.2020	Liczba osób 26.06.2020	Liczba osób 30.09.2020
Zespół Szkolno-Przedszkolny Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1	dziecko słabosłyszące/niedosłyszące	2	2	2
	niepełnosprawność ruchowa, w tym afazja	0	1	1
	dziecko niedowidzące	0	0	1
	niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	2	5	4
	Autyzm, w tym zespół Aspergera	2	4	4
	niepełnosprawność sprzężona	2	2	2
Zespół Szkolno-Przedszkolny Publiczne Przedszkole Nr 3	niepełnosprawność ruchowa, w tym afazja	0	0	1
	Autyzm, w tym zespół Aspergera	0	0	2
Razem liczba uczniów objętych kształceniem specjalnym w ZSP		8	14	17
Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Bronisława Malinowskiego - szkoła	niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	1	1	2
	autyzm w tym zespół Aspergera	2	2	2
Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Bronisława Malinowskiego – oddziały przedszkole	niepełnosprawność ruchowa, w tym afazja	0	0	1
Razem liczba uczniów objętych kształceniem specjalnym w PSP Nr 5		3	3	5
Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 6	niepełnosprawność intelektualna w stopniu głębokim	1	1	1
	niepełnosprawność ruchowa w tym afazja	1	1	1
	autyzm, w tym zespół Aspergera	2	2	3
	niepełnosprawność ruchowa	1	1	1
	dziecko słabosłyszące	3	3	2
Razem liczba uczniów objętych kształceniem specjalnym w PSP Nr 6		8	8	8
Łączna liczba uczniów objętych kształceniem specjalnym		19	25	30

Źródło: dane Centrum Obsługi Jednostek w Boguszowie-Gorcach

Zgodnie z art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 ze zm.) obowiązkiem gminy jest:

- zapewnienie uczniom niepełnosprawnym, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art. 127 w/w ustawy, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu najbliższej szkoły podstawowej, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21 rok życia;
- zapewnienie dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 36 ust. 17 w/w ustawy, a także dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą:
 - 24. rok życia – w przypadku uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna,
 - 25. rok życia – w przypadku uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

Zgodnie z art. 32 ust. 6 ustawy – Prawo oświatowe obowiązkiem gminy jest także zapewnienie niepełnosprawnym dzieciom pięcioletnim i sześcioletnim oraz dzieciom objętym wychowaniem przedszkolnym na podstawie art. 31 ust. 2 bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego. W związku z koniecznością realizacji powyższego obowiązku gmina organizuje bezpłatny transport dla uprawnionych zgodnie z powyższymi przepisami niepełnosprawnych uczniów. W roku szkolnym 2019/2020 bezpłatny dowóz oraz opieka podczas dowozu został zorganizowany dla 18 dzieci uczęszczających do następujących placówek na terenie Wałbrzycha:

- Publiczna Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 10 w Wałbrzychu, ul. Ogrodowa 5a, 58-306 Wałbrzych;

- Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi Nr 26 w Wałbrzychu, ul. Palisadowa 48, 58-316 Wałbrzych;
- Zespół Szkół im. Marii Skłodowskiej-Curie, ul. Kolejowa 2, 58-310 Szczawno-Zdrój.

W roku szkolnym 2019/2020 został również zorganizowany oddzielny dowóz uczniów uczęszczających do Specjalistycznego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Nowym Siedle, z którego korzystało czworo dzieci zamieszkujących na terenie Gminy Boguszków-Gorce oraz dowóz do Zespołu Szkół Zawodowych Specjalnych przy ul. Mickiewicza 24 w Wałbrzychu, z którego korzystało 5 osób. Wszystkim uczniom w czasie transportu zabezpieczono również opiekę.

2.7 Promocja i ochrona zdrowia

Na terenie gminy Boguszków-Gorce działają 3 niepubliczne przychodnie, w których do dyspozycji mieszkańców pozostają lekarze niektórych specjalności. Wykaz specjalności lekarzy w przychodniach obrazuje tabela 12.

Na terenie gminy nie ma lekarzy wszystkich niezbędnych specjalności. Gmina nie dysponuje również szpitalem na potrzeby lokalnej ludności. Obywatele Boguszkowa-Gorc niezbędną pomoc w przedmiotowym zakresie otrzymują w placówkach medycznych Wałbrzycha, który dysponuje dużą bazą szpitalną, przychodniami specjalistycznymi oraz Pogotowiem Ratunkowym.

Tabela 13: WYKAZ SPECJALNOŚCI LEKARZY W GMINIE BOGUSZÓW-GORCE

L. p.	Nazwa przychodni	Adres	Lekarze wg specjalności	Liczba
1	NZOZ „Zdrowie” Sp. z o. o.	ul. Wałbrzyska 19 58-370 Boguszków-Gorce	Internista	4
			Lekarz rodzinny	2
			Pediatra	1
			Stomatolog	1
2	AM-MED Przychodnia	ul. Traugutta 6b 58-371 Boguszków-Gorce	Lekarz rodzinny	2
			Pediatra	2
			Alergolog	1
3	Zakład Usług Medycznych „Pawluk-Gawin, Iwaszko-Rachwał” s.c.	ul. Reymonta 2 58-372 Boguszków-Gorce	Internista	1
			Pediatra	1

Źródło: dane Centrum Obsługi Jednostek w Boguszowie-Gorcach

2.8 Problemy społeczne dotyczące alkoholizmu, narkomanii i przemocy

Współczesnym problemem wielu gmin są: alkoholizm, narkomania i przemoc. Zjawiska te występują również na terenie Gminy Boguszów-Gorce i niewątpliwie przyczyniają się do zagrożenia obywateli wykluczeniem społecznym. Prowadzone są wobec powyższego działania mające na celu ich ograniczenie bądź zminimalizowanie.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Realizacja zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określona jest w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, który jest corocznie uchwalany przez radę gminy. Źródłem finansowania zadań są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w placówkach usytuowanych na terenie gminy.

Zgodnie z uchwałą w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Boguszów-Gorce na rok 2020 celem głównym Programu jest zapobieganie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych poprzez podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Boguszów-Gorce (w szczególności dzieci i młodzieży) na temat szkodliwości ich stosowania, a także ograniczenie szkód zdrowotnych, społecznych oraz zaburzeń życia rodzinnego, będących następstwem spożywania alkoholu i zażywania narkotyków.

Celami szczegółowymi programu w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są:

1. Zmniejszenie rozmiarów problemów alkoholowych.
2. Zadbanie o dostarczenie informacji i wiedzy na temat choroby alkoholowej.
3. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z problemami alkoholowymi.
4. Utrzymanie posiadanej bazy służącej realizacji programu.

Celami szczegółowymi programu w zakresie przeciwdziałania narkomanii są:

1. Informowanie o szkodliwości narkotyków, których używanie może prowadzić do narkomanii.

2. Informowanie o narkomanii i jej skutkach.
3. Prowadzenie działalności wychowawczej mającej na celu promocję zdrowego stylu życia.
4. Podejmowanie i wspieranie działań mających na celu przeciwdziałanie narkomanii.

W dniu 24 lipca 2019 roku, Zarządzeniem Burmistrza Miasta Boguszowa-Gorc Nr 234/2019, został powołany Zespół Interdyscyplinarny w Boguszowie-Gorcach działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta Boguszowa-Gorc. Obowiązek utworzenia Zespołu Interdyscyplinarnego wynika z ustawy z dnia 10 czerwca 2010 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 125, poz. 842).

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy na terenie miasta Boguszowa-Gorc. W jego skład wchodzi przedstawiciele:

- Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Policji,
- Straży Miejskiej,
- kuratorów sądowych,
- kościoła,
- ochrony zdrowia,
- stowarzyszeń,
- oświaty.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego działają na podstawie zarządzenia Burmistrza Miasta Boguszowa-Gorc i porozumień zawartych między Burmistrzem Miasta Boguszowa-Gorc, a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguszowie-Gorcach.

Głównym celem działalności Zespołu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych, bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie. W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie Zespół Interdyscyplinarny lub jego przewodniczący tworzy grupy robocze, w których prace prowadzone są w zależności od zgłaszanych potrzeb lub wynikają z problemów występujących w indywidualnych przypadkach. Członkami grup roboczych mogą być członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego lub inni pracownicy wyżej wymienionych instytucji wskazani przez osoby podpisujące porozumienie. Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych należy w szczególności:

- przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy w rodzinie; ocena sytuacji problemowej (diagnoza); wypracowanie sposobu postępowania, który będzie miał na celu powstrzymanie przemocy oraz podejmowanie w tym celu działań przewidzianych przepisami prawa, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- udzielanie kompleksowej pomocy rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy: kierowanie ofiar i sprawców przemocy do odpowiednich specjalistów, podejmowanie interwencji w przypadku przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu jej powstrzymanie, zintegrowanie działań pomocowych;
- monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy, a w szczególności uruchomienie współpracy między różnymi instytucjami pomocowymi;
- podejmowanie wspólnych działań w ramach procedury „Niebieska Karta”;
- gromadzenie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy;
- analiza wniosków o wszczęcia postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu składanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pod kątem związku między nadużywaniem alkoholu a stosowaniem przemocy;
- występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów

określonych w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych, zgodnie z zawartymi porozumieniami, wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych, dlatego też porozumienie stanowi jednocześnie formę zobowiązania do zapewnienia i stworzenia możliwości udziału w posiedzeniach i pracach zespołu lub grup roboczych wytypowanych przedstawicieli.

Zgodnie z ustawą posiedzenia Zespołu odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Podczas posiedzeń Zespołu omawiane są problemy zjawiska przemocy w rodzinie występujące w jednostkach reprezentowanych przez członków Zespołu, podejmowane są działania wynikające z procedury „Niebieskiej Karty”, ustalane są plany działań w indywidualnych przypadkach, omawiane są sprawozdania z działalności grup roboczych oraz poruszane są sprawy różne dotyczące działalności Zespołu oraz problemu przemocy domowej na terenie Boguszoza-Gorc .

Tabela 14: DZIAŁANIA ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO

L. p.	Rodzaj działań ZI	Wartości liczbowe kumulatywnie w ujęciach rocznych				
		2016	2017	2018	2019	2020*
1	Utworzenie grupy roboczej	21	28	35	36	22
1a	Liczba posiedzeń grup roboczych	69	74	74	105	39
2	Przypadki odebrania dziecka z rodziny	0	0	0	0	0
3	Założone niebieskie karty A (wszczynające procedurę)	21	27	34	38	22
4	Założone niebieskie karty A (w trakcie procedury)	5	4	6	2	2
5	Sporządzenie Niebieskich Kart C	14	15	18	18	11
6	Sporządzenie Niebieskich Kart D	8	3	11	15	6
7	Zakończenie procedur NK na skutek ustania przemocy i zrealizowania indywidualnego planu pomocy	20	21	14	21	8
8	Zakończenie procedur NK z powodu braku zasadności prowadzenia działań	6	10	9	13	5
9	Zawiadomienie organów ścigania o popełnieniu przestępstwa dotyczącego stosowania przemocy	6	2	4	2	0

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

*Stan na 30 czerwca 2020 r.

W ocenie Policji na przestrzeni ostatnich lat nie zmienił się odsetek osób, które nadużywają alkoholu, a niejednokrotnie to właśnie alkohol jest przyczyną np. stosowania przemocy w rodzinie. W okresie od stycznia 2016 roku do października 2020 roku na terenie Boguszo-Gorc odnotowano 27 przypadków osób małoletnich będących pod wpływem alkoholu. Na terenie Gminy zauważalny jest również wzrost ilości osób, które posiadają środki odurzające oraz substancje psychotropowe. Jest to problem, który Policja stara się ograniczać zatrzymując w tym zakresie np. dilerów narkotykowych.

Należy uznać, że zarówno alkohol, jak i narkotyki to występujący problem społeczny na terenie Gminy Boguszo-Gorce. W dalszym ciągu wymaga działania różnych podmiotów, celem ich ograniczenia bądź eliminacji.

2.9 Działalność pomocy społecznej na terenie gminy

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

1. opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
2. sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej;
3. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
7. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej

finansowanych ze środków publicznych;

8. przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
9. opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
10. praca socjalna;
11. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
12. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
13. dożywianie dzieci;
14. sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
15. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
16. pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
17. sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
18. utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
19. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
20. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do zadań własnych gminy należy:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
2. przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków,

pożyczek oraz pomocy w naturze;

3. prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
4. opracowanie i realizacja projektów socjalnych;
5. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
6. współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

1. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
2. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
3. prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
4. realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej;
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

7. wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Wymienione wyżej zadania realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguszowie-Gorcach utworzony na mocy uchwały Rady Gminy w dniu 27 marca 1996 roku. Pomoc najuboższym mieszkańcom gminy świadczona jest w formie pieniężnej i niepieniężnej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Tabela 15: LICZBA KLIENTÓW POMOCY SPOŁECZNEJ

Rok/ Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin					Liczba osób w rodzinach				
	2016	2017	2018	2019	2020*)	2019	2017	2018	2019	2020*
zasiłki stałe	162	166	167	167	165	277	252	271	259	250
zasiłki okresowe	458	412	361	347	284	1096	960	812	741	610
zasiłki celowe	533	509	476	478	372	1188	1063	948	920	743
schronienie	26	27	23	18	15	30	28	26	18	15

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguszowie-Gorcach

* stan na 30.06.2020 r.

Z przedstawionej wyżej tabeli wynika, że w latach 2016 - 2020 (stan na dzień 30.06.2020 r.) liczba osób, którym udzielono wsparcia w formie zasiłków okresowych, celowych i schronienia spada. Na podobnym poziomie utrzymuje się natomiast liczba osób otrzymujących zasiłki stałe, które przyznawane są spełniającym kryterium dochodowe osobom niepełnosprawnym i niezdolnym do pracy z powodu wieku, które nie otrzymały świadczeń emerytalnych.

Zjawisko spadku liczby osób korzystających z pomocy jest zjawiskiem pozytywnym i świadczy o właściwych kierunkach realizacji polityki spójności, zarówno na szczeblu centralnym, jak i gminnym.

Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym wyróżniamy następujące przesłanki udzielania wsparcia: ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, potrzeba ochrony macierzyństwa, wielodzietność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, przemoc w rodzinie, alkoholizm, narkomania, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego bądź zdarzenia losowe. Tabela 16 przedstawia liczbę rodzin i osób w rodzinach, którym udzielono

wsparcia w podziale na poszczególne przesłanki udzielenia pomocy.

Z zestawienia wynika, że ubóstwo stanowi najczęstszą przesłankę udzielenia pomocy, następnie bezrobocie, niepełnosprawność, choroby. Bezrobocie jest drugą co do wielkości przyczyną korzystania z pomocy, ale liczba osób bezrobotnych i korzystających ze wsparcia na przestrzeni lat regularnie maleje.

Tabela 16: POWODY PRYZNANIA POMOCY

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2016		2017		2018		2019		2020*	
	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinie
ubóstwo	571	1262	540	1157	485	989	430	833	342	620
sieroctwo	1	2	4	14	0	00	0	0	0	0
bezdolność	33	42	35	36	40	48	29	30	17	17
potrzeba ochrony macierzyństwa	67	338	68	334	60	255	51	202	32	136
w tym: wielodzietność	59	311	58	304	30	177	20	109	18	96
bezrobocie	457	1100	402	979	356	849	310	715	225	495
niepełnosprawność	193	355	198	328	201	350	205	349	185	299
długotrwała ciężka choroba	117	218	243	440	167	295	155	249	101	147
bezzadność w sprawach opiekunczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	16	67	19	60	64	242	67	245	40	147
w tym: rodziny niepełne	4	13	17	51	36	111	39	118	28	86
rodziny wieloletnie	6	30	1	5	22	119	16	91	9	51
przemoc w rodzinie	1	4	2	6	0	0	2	7	0	0
alkoholizm	87	135	66	93	38	52	39	54	25	37
narkomania	0	0	0	0	0	0	2	8	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	3	10	5	6	11	13	3	3	3	3
zdarzenia losowe	2	3	2	5	3	10	3	6	1	4

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguszowie-Gorcach

*Stan na 30.06.2020 r.

Istotną formą pomocy świadczoną przez Ośrodek jest dożywianie dzieci w szkołach,

obecnie poprzez program „Posiłek w szkole i w domu”. Liczba dzieci i uczniów korzystających z dożywiania spada. Przyczyn zjawiska należy upatrywać w poprawie statusu materialnego rodzin, podobnie jak przy spadku ogólnej liczby rodzin korzystających z innych form wsparcia.

Tabela 17: DOŻYWIANIE DZIECI

Rok	Liczba dzieci objętych dożywianiem
2016	188
2017	150
2018	150
2019	132
2020*)	70

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguszowie-Gorcach

*stan na 30.06.2020 r.

Ośrodek Pomocy Społecznej organizuje dla mieszkańców Boguszowa-Gorc usługi opiekuńcze, które obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Świadczenie przeznaczone jest dla osób samotnych, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Może być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Tabela 18: USŁUGI OPIEKUŃCZE

Rok	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych
2016	20
2017	30
2018	41
2019	50
2020*	38

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguszowie-Gorcach

*stan na 30.06.2020 r.

Osobom, dla których usługi opiekuńcze są niewystarczające, przysługuje prawo umieszczenia w domu pomocy społecznej. Pobytu w placówkach całodobowych wymaga coraz większa liczba osób chorych, starszych, niesamodzielnych, nie posiadających wsparcia ze strony

rodziny. Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej regularnie wzrasta. Powyższe generuje wysokie koszty.

Gmina nie posiada domu pomocy społecznej. Osoby wymagające tego rodzaju usług są kierowane do placówek zlokalizowanych najbliżej miejsca zamieszkania, z uwzględnieniem specjalizacji placówki, zgodnie z zaleceniem lekarza.

Tabela 19: DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Rok	Liczba osób przebywających w DPS	W tym powyżej 75 roku życia	Liczba osób skierowanych do DPS
2016	36	7	8
2017	40	11	11
2018	44	10	13
2019	45	11	12
2020*	47	13	11

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguszowie-Gorcach

*stan na 30.06.2020 r.

Podstawowa działalność Ośrodka skupia się wokół ustawy o pomocy społecznej. Trzonem kadry jednostki są pracownicy socjalni. Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. W jednostce jest obecnie zatrudnionych siedmiu pracowników socjalnych. Liczbę środowisk objętych pracą socjalną przedstawiono w ujęciu tabelarycznym.

Tabela 20: PRACA SOCJALNA W OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W BOGUSZOWIE-GORCACH

Rok	Liczba środowisk objętych pracą socjalną (liczba osób)
2016	445 (1036)
2017	383 (849)
2018	465 (952)
2019	489 (939)
2020*	339 (621)

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguszowie-Gorcach

*stan na 30.06.2020r.

Pracownicy socjalni w ramach swojej działalności zawodowej podejmują działania aktywizujące osoby korzystające ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej. Aktywna integracja środowisk objętych pomocą stanowić powinna jeden z celów strategii. W związku z utratą pracy i brakiem możliwości znalezienia innej obserwuje się bowiem zjawisko braku umiejętności prawidłowego funkcjonowania beneficjentów pomocy społecznej. Osoby te, z powodu utraty nie tylko źródła utrzymania, ale także poczucia bezpieczeństwa i wiary we własne siły, mają obniżone poczucie własnej wartości oraz ograniczony dostęp do spełniania ambicji zawodowych i podnoszenia kwalifikacji. Poczucie bezsilności, którego doznają, często zaburza funkcjonowanie rodziny, doprowadza do depresji, rozdrażnienia, łatwego ulegania uzależnieniom. Powyższe może w konsekwencji prowadzić do izolacji społecznej. W grupie podopiecznych znajdują się także osoby, które ze względu na specyficzne problemy osobiste wymagają zastosowania instrumentów terapeutycznych ukierunkowanych na wsparcie jednostki. Wobec takich osób podejmować należy działania szczególne, zgodne z Regionalnym Programem Województwa Dolnośląskiego na lata 2014 - 2020, ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 r., sfera społeczna, Priorytet 1. Integracja społeczna i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, Działanie 5 oraz z Dolnośląską Strategią Integracji Społecznej 3.1.1 A. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Działalność w zakresie aktywnej integracji jest zgodna z zasadą budowania społeczeństwa informacyjnego, ponieważ skupia się na nabyciu nowych umiejętności przez klientów OPS, a także na podniesieniu poziomu ich wykształcenia. Wykonywane dotychczas w przedmiotowym obszarze zadania były neutralne dla środowiska naturalnego, natomiast jest oczywiste, że wzrost wiedzy i wykształcenia najczęściej powoduje też większe zainteresowanie ochroną środowiska.

Tabela 21: PROJEKTY OPS Z ZAKRESU AKTYWNEJ INTEGRACJI

L. p.	Nazwa projektu	Okres realizacji	Liczba uczestników	Wartość całkowita
1	Integracja – praca - sukces	01.10.2016-30.04.2017	15	123.718,59
2	Aktywni zawodowo mogą więcej	01.09.2018-31.12.2019	30	547.326,00
3	Krok do zatrudnienia	01.08.2019-30.11.2020	12	275.516,50
4	Lepsze jutro	01.09.2020-31.10.2021	20	337.845,50

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguszowie-Gorcach

Zgodnie ze Strategią Europa 2020 rozwój gmin powinien sprzyjać włączeniu społecznemu. Wobec powyższego niezbędne jest zapewnienie spójności społecznej na szczeblu gminnym, zmobilizowanie sił w celu wspomoczenia integracji osób ubogich ze społecznością lokalną, w której żyją oraz ułatwianie im zdobycia kwalifikacji i podjęcia pracy.

Krajowy Program Przeciwdziałania ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020 zakłada następującą misję służb społecznych: *troska o osoby, rodziny i całe środowiska lokalne doświadczające deprywacji, często wielorakich, i w związku z tym narażonych na wykluczanie zarówno z rynku pracy i innych obszarów życia społecznego, stanowi misję współczesnych służb społecznych. Chodzi o to, by służby społeczne, kierując swe działania do jednostek, rodzin i społeczności lokalnych były w stanie osobom marginalizowanym i wykluczonym umożliwić samodzielność życiową, której wyrazem jest pełnienie ról w rodzinie w sposób sprzyjający jej funkcjonalności, uczestnictwo na rynku pracy i aktywność obywatelska w sferze publicznej, w tym zaangażowanie w życie społeczności lokalnej.*

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Boguszów-Gorce na lata 2021-2030 zakłada prowadzenie działań przeciwdziałających ubóstwu i wykluczeniu społecznemu.

2.10 Analiza bezrobocia na terenie gminy

Sytuacja Gminy Boguszów-Gorce w odniesieniu do liczby osób bezrobotnych na przestrzeni lat 2016 – 2019 ulegała poprawie. W roku 2020, według stanu na 30 czerwca, notuje się wzrost poziomu bezrobocia i spadek osób, które podjęły zatrudnienie, w tym w ramach różnych form aktywizacji. Na powyższe z pewnością ma wpływ sytuacja epidemiologiczna w kraju.

Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zarejestrowane na terenie działania Oddziału Powiatowego Urzędu Pracy w Boguszowie-Gorcach przedstawia Tabela 23. Znacząca w stosunku do ogółu bezrobotnych jest liczba osób bez kwalifikacji zawodowych i bez wykształcenia średniego oraz bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

To do osób spełniających kryterium bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy publiczne służby zatrudnienia kierują ofertę zatrudnienia subsydiowanego i staży (tabela 24), co z założenia ma wspomóc osoby pozostające bez pracy w powrocie do aktywności zawodowej.

Tabela 22: ZMIANY POZIOMU BEZROBOCIA I ZATRUDNIENIA

<i>Bezrobocie</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020*</i>
Ilość bezrobotnych ogółem	902	674	656	548	611
W tym kobiet	479	383	355	318	357
W tym z prawem do zasiłku	129	98	92	82	112
W tym kobiet	72	62	64	48	75
Ilość bezrobotnych, którzy podjęli zatrudnienie lub inną pracę zarobkową	726	631	574	486	198
W tym kobiet	350	322	303	261	96

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Wałbrzychu Oddział z/s w Boguszowie-Gorcach

*stan na 30.06.2020r.

Tabela 23: BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020*</i>
Bezrobotni do 25 roku życia	70	60	63	56	61
Osoby bezrobotne powyżej 24 miesięcy	265	188	157	125	108
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	136	123	116	100	103
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	290	214	190	154	156
Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	372	286	294	275	273
Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	134	103	114	97	105
Bezrobotni bez wykształcenia średniego	571	417	385	316	325
Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	16	28	44	83	119
Bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	16	16	18	16	7
Bezrobotni niepełnosprawni	75	58	52	46	42

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Wałbrzychu Oddział z/s w Boguszowie-Gorcach

* Stan na 30.06.2020r.

Tabela 24: AKTYWIZACJA BEZROBOTNYCH GMINY BOGUSZÓW-GORCE

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020*</i>
Liczba ofert robót publicznych	18	13	7	4	2
Liczba ofert prac interwencyjnych	11	8	22	9	4
Liczba ofert w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	23	22	20	-	-
Liczba ofert staży	104	72	42	55	24
Liczba osób, które odbyły szkolenia zawodowe	9	8	8	9	2
OGÓŁEM	165	123	99	77	32

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Wałbrzychu Oddział z/s w Boguszowie-Gorcach

* Stan na 30.06.2020r.

Działania podejmowane przez Powiatowy Urząd Pracy mają na celu rozwój gospodarczy, wzrost przedsiębiorczości, minimalizację zjawisk bezrobocia oraz wykluczenia społecznego.

2.11 Kultura fizyczna i sport

Sportem i rekreacją na terenie Gminy statutowo zajmuje się Ośrodek Sportu i Rekreacji w Boguszowie-Gorcach (OSiR), z siedzibą przy ul. Olimpijskiej 1.

Gmina Boguszów-Gorce posiada dość dobrze rozwiniętą infrastrukturę sportową i turystyczną, która sprzyja nawiązywaniu odpowiednich relacji społecznych. Znajdują się tu następujące obiekty sportowe:

1. Obiekty w zarządzie OSiR w Boguszowie-Gorcach:

- ul. Bema (Kuźnice Świdnickie) – ORLIK 2012 – piłka nożna, koszykówka, siatkówka (nawierzchnia sztuczna);
- ul. Kosynierów (Stary Lesieniec) – boisko wielofunkcyjne – piłka nożna, koszykówka (nawierzchnia sztuczna);
- ul. Kusocińskiego (Boguszów) – stadion – pełnowymiarowe boisko do piłki nożnej + boisko treningowe (nawierzchnia trawiasta); bieżnia 400 m szutrowa;
- ul. Olimpijska (Gorce) – hala sportowa – udostępniana do użytku, przystosowana do różnych dyscyplin i aktywności; stadion – pełnowymiarowe boisko do piłki nożnej, boisko treningowe (nawierzchnia trawiasta); bieżnia 400 m szutrowa; boisko do gry w petanque (tzw. bullodrom);
- ul. Sportowa (Kuźnice Świdnickie) – OSR „Góra Dzikowiec” – wyciąg kanapowy, wyciąg orczykowy, taśma wyciągowa i „ośła łączka”, stok narciarski, trasy narciarskie biegowe, trasy dla rowerów downhill, wieża widokowa, plac zabaw, wiata turystyczna;
- ul. Wałbrzyska (Boguszów) – Kompleks boisk – koszykówka, korty tenisowe (nawierzchnia sztuczna); boisko do piłki nożnej (nawierzchnia trawiasta); pole do pchnięcia kulą.

2. Obiekty nie będące w zarządzie OSiR:

Obiekty przy szkołach:

- PSP Nr 5 (Gorce):
 - ul. Broniewskiego – plac zabaw;
 - ul. Staszica – boisko wielofunkcyjne, plac zabaw;

- PSP Nr 6 (Kuźnice):
 - ul. Kopernika – plac zabaw, pole do mini golfa;
 - ul. Reymonta – hala sportowa, boisko (trawiaste);
- ZSP (Boguszów):
 - ul. Konopnickiej – boisko wielofunkcyjne, plac zabaw;
 - ul. Szkolna – hala sportowa;
- w zarządzie COJ – (po zlikwidowanym Gimnazjum Nr 1, Boguszów):
 - ul. Waryńskiego – hala sportowa, bieżnia 60 m, piaskownica do skoków w dal.

Place zabaw (oprócz placów przy szkołach i na Dzikowcu):

- Boguszów:
 - ul. 1 Maja;
 - ul. Krakowska/ul. Złota (między budynkami);
 - ul. Strażacka;
 - ul. Szkolna (między blokami);
- Gorce:
 - ul. Kościuszki;
 - - pl. Zwycięstwa;
 - - ul. Słowackiego (między budynkami SM Skarbek);
 - - ul. Staszica;
- Kuźnice Świdnickie:
 - ul. Promyka;
 - ul. Żeromskiego;
- Stary Lesieniec:
 - ul. Kosynierów.

Siłownie zewnętrzne:

- ul. 1 Maja (Boguszów);
- pl. Zwycięstwa (Gorce).

Obiekty funkcjonujące w ramach działalności gospodarczej/stowarzyszeń/klubów:

- ul. 1 Maja (Boguszów) stadnina koni;
- ul. Główna (Boguszów) siłownia (TKKF „Nestor”);
- ul. Górnicza (Gorce) stadnina koni;
- ul. Kilińskiego (Boguszów) stadnina koni;
- ul. Kilińskiego (Boguszów) stół bilardowy (Restauracja „Stodoła”);
- ul. Kościuszki (Gorce) kręgielnia, sala bilardowa (Restauracja „Magdalenka”);
- ul. Kościuszki (Gorce) basen, SPA (Hotel „Piotr”);
- ul. Kościuszki (Gorce) sala do zajęć fitness;
- ul. Słowackiego (Gorce) sala do zajęć fitness, sala do treningów karate.

Inne:

- ul. Kilińskiego (Boguszów) wiata turystyczna;
- ul. Krakowska (Boguszów) stoły szachowe (skwer);
- ul. Szkolna (Boguszów) stół tenis stołowy (między blokami);
- pl. Zwycięstwa (Gorce) stoły szachowe, stoły do tenisa stołowego (skwer).

W Gminie organizowane są imprezy sportowe i turystyczne, zarówno o zasięgu lokalnym, jak i większym.

W ramach działalności statutowej OSiR w Boguszowie-Gorcach każdego roku organizuje szereg imprez plenerowych kierowanych do lokalnych mieszkańców. Eventy mają charakter cykliczny i obejmują zawody o charakterze sportowym dla dzieci i dorosłych, imprezy i rajdy turystyczne, zajęcia w formie półkolonii dla dzieci i młodzieży w trakcie ferii i wakacji, oraz rekreacyjne pikniki dla mieszkańców. Podawane są do wiadomości w formie rocznego kalendarza. Oferta spotyka się z pozytywnym odbiorem.

Ferie / Wakacje z OSiR-em – zajęcia organizowane w czasie ferii zimowych i jednego z wakacyjnych miesięcy, skierowane do dzieci i młodzieży z terenu Gminy pozostających w tym czasie w miejscu zamieszkania. Zajęcia organizowane w zróżnicowanej formie (turnieje sportowe, gry i zabawy na hali i świeżym powietrzu, wycieczki lokalne i wyjazdowe, wyjazdy na baseny

i inne), regularnie przyciągają dużą liczbę uczestników i cieszą się niesłabnącym zainteresowaniem ze strony najmłodszych mieszkańców Boguszowa-Gorc.

Zawody / konkursy szkolne – Boguszowska Liga Biegów Przełajowych, Sztafety przełajowe, Konkurs Piosenki Turystycznej – zawody i konkurs kierowane głównie do grup szkolnych, pod opieką nauczycieli. Przyciągają grupy nie tylko z Boguszowa-Gorc, ale również z całego powiatu wałbrzyskiego oraz kamiennogórskiego. Frekwencyjnie imprezy te prezentują dobry poziom, przyciągając średnio od 100 do 250 uczestników. Na szczególne miejsce wśród tego typu imprez z kalendarza OSiR-u zasługuje Mini Setka. Tu również mamy do czynienia z zawodami biegowymi, pojawiają się grupy szkolne, ale dużo jest także zgłoszeń indywidualnych. Zawody organizowane są w okolicach dnia dziecka, i skierowane są, oprócz młodzieży szkolnej, także do dzieci w wieku przedszkolnym i młodszych. Frekwencja utrzymuje się na wysokim poziomie, w najlepszych latach potrafiła sięgać do ok. 700 uczestników. Do grupy zajęć szkolnych można również zaliczyć wyjazdy do miasta partnerskiego w Czechach (Smirice) organizowane kilkakrotnie w ciągu roku (Turniej Unihokeja, Dzień Dziecka, Turniej Tenisa Stołowego).

Imprezy / rajdy turystyczne – Powitanie Wiosny, Rajd Walończyków, Powitanie Lata, Grand Prix Amatorów „Rowerem Przez Polskę” – imprezy organizowane w formie rajdów turystycznych, skierowane do osób w każdym wieku ceniących turystykę jako formę spędzania wolnego czasu. Trasy rajdów kończą się zazwyczaj ogniskiem, natomiast ich przebieg zmienia się każdego roku, by zaprezentować uczestnikom różne walory i produkty turystyczne w okolicy. Powitanie wiosny ma charakter bardziej lokalny, Rajd Walończyków zazwyczaj przybiera formę wycieczki wyjazdowej. Frekwencja zróżnicowana, od ok 50 do 150 osób.

Zawody sportowe – najszersza kategoria w kalendarzu OSiR-u w Boguszowie-Gorcach, zarówno pod względem grupy docelowej odbiorców, dyscyplin, jak i frekwencji. Oferta obejmuje zawody zimowe na stoku - slalom gigant o Puchar Dzikowca oraz realizowane w pozostałej części roku. Znajdziemy tu zarówno zawody kameralne – jak Nor-DZIK Walking, czy turniej tenisa stołowego, gdzie frekwencja nie przekracza 100 osób, jak i nieco większe – Downhill Dzikowiec – Otwarte Mistrzostwa Dolnego Śląska, Górale na Start – Puchar Polski MTB, które przyciągają zawodników z całej Polski i prezentują dobry poziom frekwencyjny w danych dyscyplinach, kończąc na Sudeckiej 100, największych zawodach w kalendarzu OSiR-u, które przyciągają co

roku ponad 500 biegaczy z Polski.

Pikniki – organizowane i współorganizowane kilka razy do roku, na różnych obiektach będących w zarządzie OSiR-u. Atrakcje przygotowywane przez lokalne organizacje, kluby i stowarzyszenia. Niezmiennie przyciągają dużą ilość mieszkańców w różnym wieku.

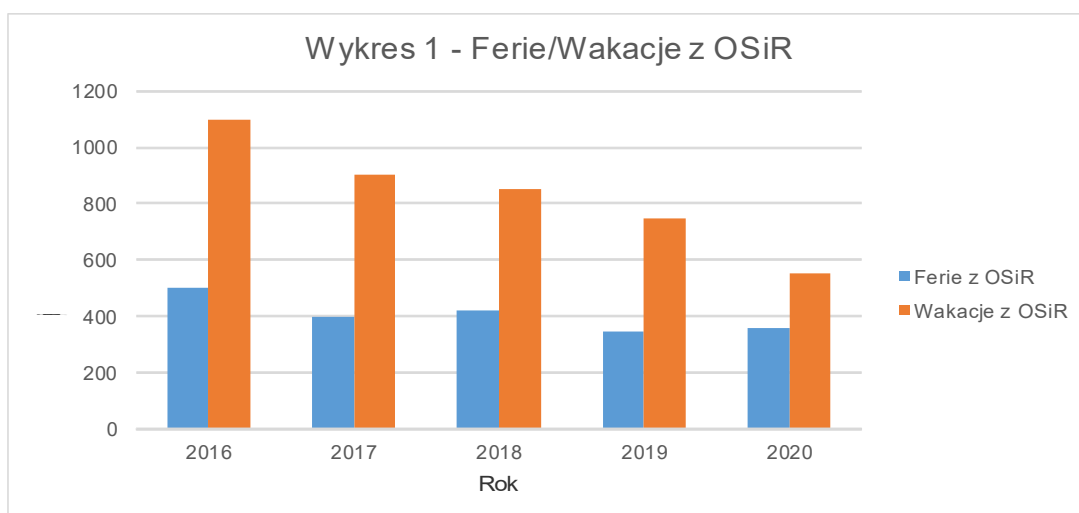
OSiR w Boguszowie-Gorcach współpracuje również z klubami i stowarzyszeniami sportowymi działającymi na terenie Gminy. Współpraca ta przybiera różne formy, począwszy od udostępniania boisk i obiektów na potrzeby treningów lub przeprowadzania zawodów sportowych, poprzez udostępnianie sprzętu niezbędnego przy realizacji imprez plenerowych, na współorganizacji zawodów kończąc. Z bardziej wyrazistych form współpracy na przestrzeni lat 2016-2020 wymienić można:

- udostępnianie boisk do piłki nożnej (ulice: Bema, Kusocińskiego, Olimpijska) oraz hali (ul. Olimpijska) na potrzeby treningów i rozgrywek klubów piłkarskich – „Górnik Gorce”, „Szczyt Boguszów”;
- udostępnianie hali (Olimpijska) do treningów oraz organizacji zawodów zapaśniczych – klub „Heros Boguszów-Gorce”, zawody „Heros Lady Open”;
- pomoc w organizacji zawodów w petanque w randze pucharu Polski organizowanych przez „Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Sudety Petanque”;
- włączenie się w organizację zawodów biegowych „Sztafeta Trzech Szczytów” – organizowanych przez „Grupę Biegową Dzikowiec”;
- włączenie się w organizację zawodów biegowych „Dzika 13ka” organizowanych przez „Grupę Biegową Dzikowiec”;
- pomoc „Klubowi Narciarstwa Alpejskiego Dzikowiec” w przeprowadzaniu zawodów z cyklu „Sudeckiej Ligi Narciarskiej”;
- współorganizację z Nadleśnictwami (Jugów, Kamienna Góra, Świdnica, Wałbrzych) „Pikniku z Leśnikami” – imprezy realizującej szereg działań dotyczących edukacji leśnej prowadzonej przez Lasy Państwowe;
- współorganizację „Mistrzostw Dolnego Śląska w Boksie” organizowanych przez „Kaczor Boks Team”;

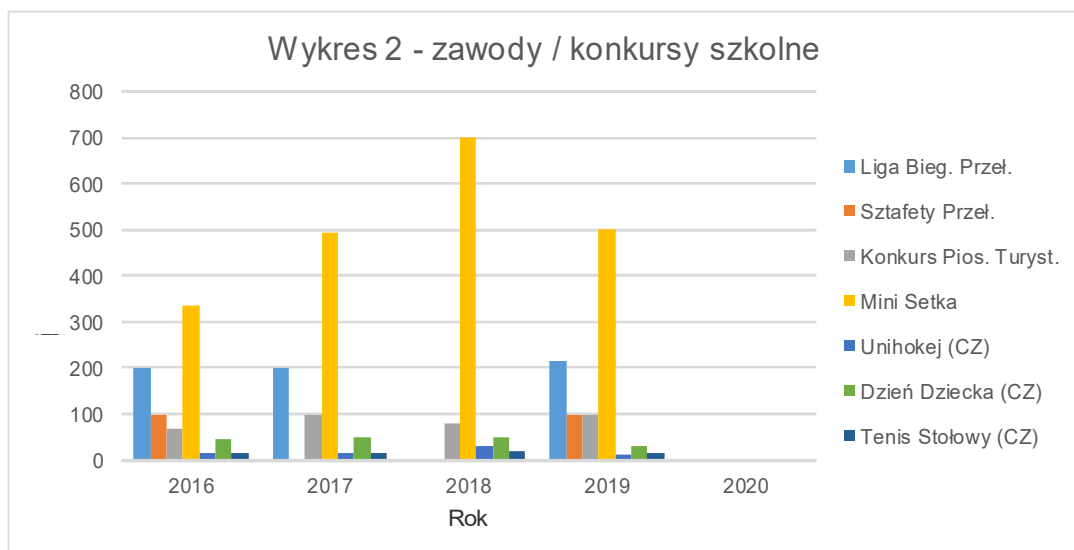
- pomoc Publicznej Szkole Podstawowej Nr 5 w organizacji „Spartakiady Mikołajkowej” dla uczniów z klas 1-3;
- stałe wspieranie klubów, stowarzyszeń i innych organizacji działających na terenie Gminy poprzez nieodpłatne wypożyczanie sprzętu (namioty, ławostoły, warniki, nagłośnienie itp.).

Obiekty i boiska znajdujące się w zarządzie OSiRu są ponadto udostępniane osobom prywatnym oraz przedsiębiorcom nieodpłatnie lub na podstawie cennika.

Zainteresowanie ofertą sportową i rekreacyjną przedstawione zostało poniżej.

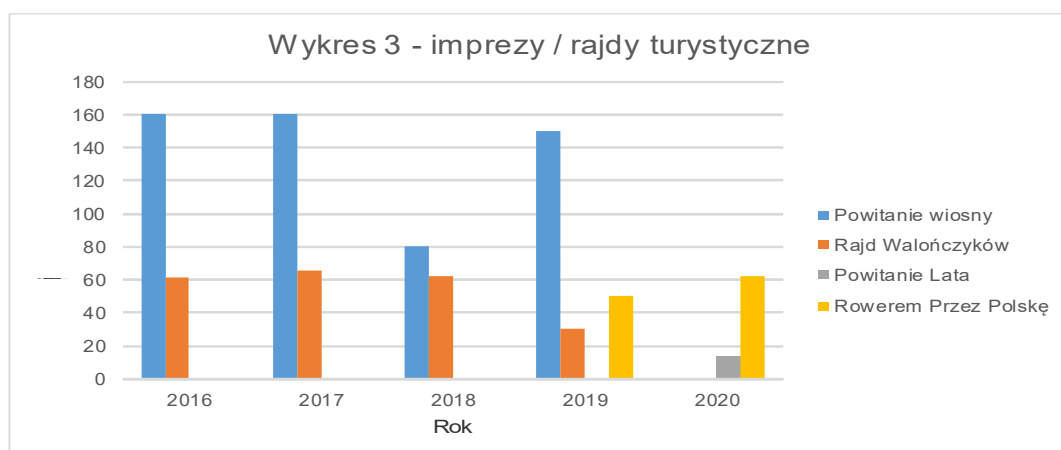

Frekwencja w imprezie ferie / wakacje z OSiR obliczona została na podstawie dziennej liczby uczestników zsumowanej dla okresu prowadzenia zajęć. W przypadku ferii są to zawsze dwa tygodnie, w przypadku wakacji – jeden z wakacyjnych miesięcy (lipiec/sierpień), przy czym zajęcia organizowane są w różnych okresach – od 4 do 5 tygodni, w zależności od „układu” kalendarza rocznego. W roku 2020 dane różnią się znacząco od lat poprzednich. O ile ferie w naszym regionie wypadły jeszcze w przeddzień pierwszej fali COVID-19, to wakacje (lipiec 2020) zanotowały frekwencję niższą niż zwykle.

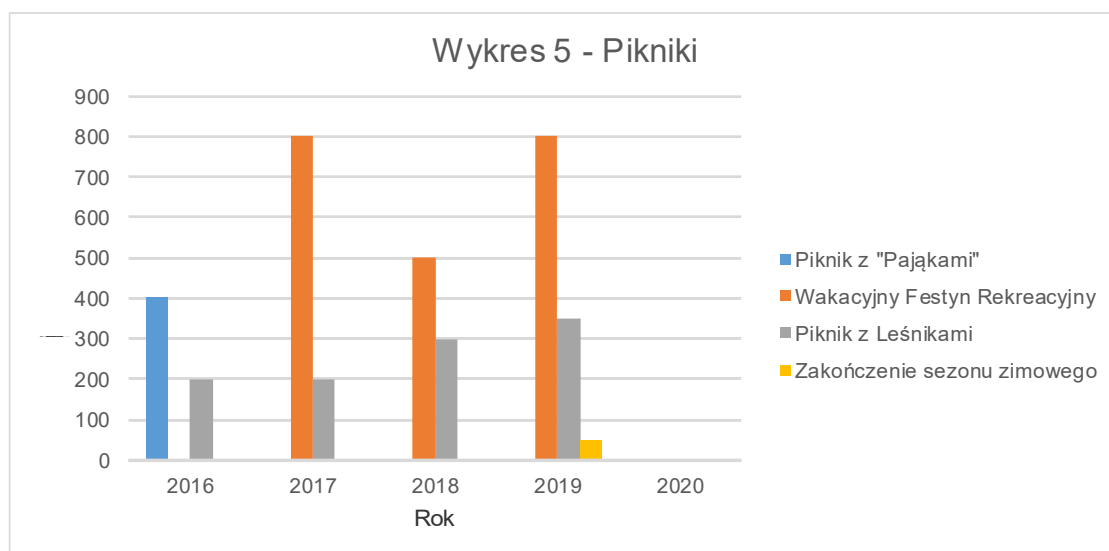
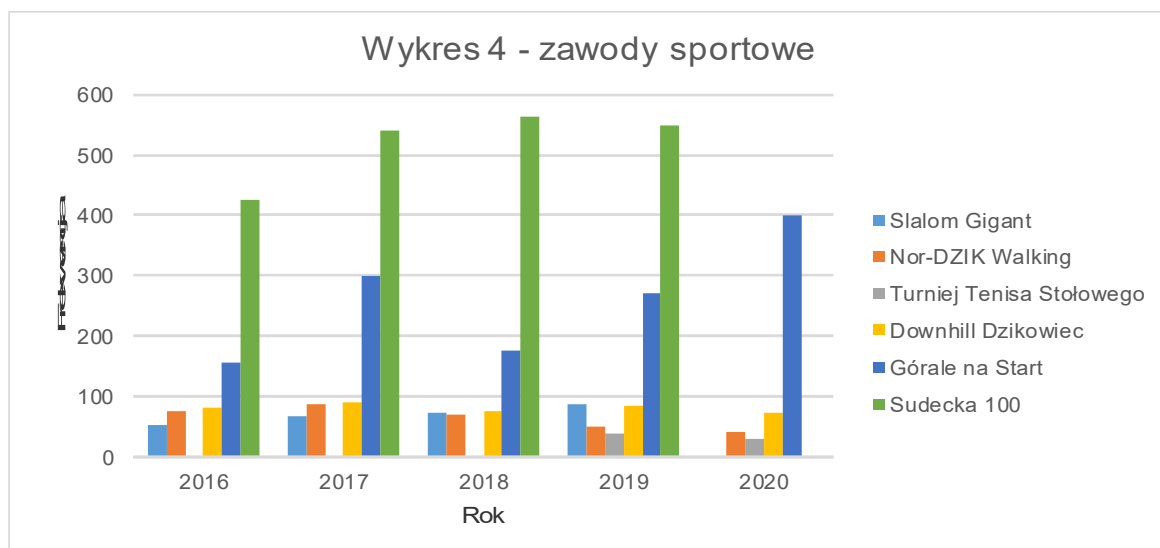

Boguszuwska Liga Biegów Przełajowych i Sztafety Przełajowe organizowane były z przerwami (w latach 2017-2018). W roku 2020, ze względu na stan epidemii, nie doszło do realizacji imprez ujętych na wykresie (Konkurs Piosenki Turystycznej planowany jest na listopad, ale jego realizacja i frekwencja również pozostają pod znakiem zapytania).

Kolejny wykres przedstawia wahania frekwencji w imprezach turystycznych. Niektóre są silnie powiązane z pogodą (Powitanie Wiosny i Rajd Walończyków). Rajd „Rowerem Przez Polskę” organizowano po raz pierwszy w 2019 roku. Powitanie lata w roku 2020 zostało zorganizowane w zastępstwie wiosennych imprez turystycznych, które nie odbyły się ze względu na pandemię.

Dobrze widoczna jest dysproporcja pomiędzy imprezami o zasięgu ogólnopolskim (Sudecka 100 i Górale na Start), a zawodami o charakterze lokalnym. Turniej Tenisa Stołowego po raz pierwszy zorganizowany został w 2019 roku. W 2020 do skutku nie doszły: Slalom Gigant ze względu na brak śniegu, a Sudecka 100 z powodu pandemii.

Frekwencja w piknikach określana jest w przybliżeniu i dotyczy wszystkich osób uczestniczących w evencie. Ze względu na fakt, że piknik trwa kilka godzin, jego uczestnicy mogą w nim uczestniczyć w różnych godzinach, przez co trudniejsze jest dokładne przeliczenie frekwencji.

2.12 Placówki kultury i oferta biblioteczna

Działalnością kulturalną w Gminie Boguszów-Gorce zajmuje się Miejska Biblioteka Publiczna – Centrum Kultury. Jednostka posiada 6 placówek kultury i bibliotek na terenie Gminy:

- Filia nr 1 – ul. Anny Walentynowicz 6,
- Filia Nr 2 – ul. Władysława Stanisława Reymonta 4,
- Filia Nr 3 – ul. Żeromskiego 25,
- Filia Nr 4 – ul. Romualda Traugutta 12g,
- Filia Nr 5 – ul. Kosynierów 81,
- Centrala – Plac Odrodzenia 4.

Centrum Kultury realizuje przede wszystkim działalność biblioteczną, na którą składają się zajęcia stricte czytelnicze, tj.: spotkania autorskie, zajęcia dla dzieci pn. "Głośne czytanie", lekcje biblioteczne, konkursy (czytelnicze, plastyczne, itp.), zajęcia wakacyjne i feryjne dla dzieci.

W bieżącym roku, z uwagi na COVID-19, jednostka poszerzyła działalność biblioteczną o zajęcia on-line.

Centrum Kultury kieruje do mieszkańców ofertę zajęć stałych i grup tematycznych.

Tabela 26: Zajęcia w MBP-CK

L. p.	Zajęcia stale / grupy tematyczne	Ilość uczestników				
		2016	2017	2018	2019	2020*
1	Teatralne (dzieci i dorośli)	33	35	31	7	6
2	Muzyczno - instrumentalne	8	11	41	29	17
3	Chór SONORO	12	12	12	12	10
4	Plastyczno - techniczne	7	42	34	20	16

5	Taneczne	32	75	23	27	36
6	Sportowo - rekreacyjne	25	21	38	27	20
7	Zajęcia / warsztaty dla seniorów	7	10	11	15	5
8	Dyskusyjny klub książki	11	13	19	12	11

Źródło: Miejska Biblioteka Publiczna – Centrum Kultury w Boguszowie-Gorcach

* Stan na 30.06.2020 r.

Jednostka organizuje i współorganizuje również szereg imprez kulturalnych, których oferta została przedstawiona poniżej w ujęciu tabelarycznym. Imprezy cieszą się dużym zainteresowaniem społecznym.

Tabela 25: Oferta Miejskiej Biblioteki Publicznej – Centrum Kultury

L. p.	Nazwa imprezy	Uczestnicy w latach				
		2016	2017	2018	2019	2020
1	WOŚP	320	333	310	310	300
2	Konkurs recytatorski PEGAZIK	24	50	45	40	60
3	Konkurs recytatorski SMERFIK	70	72	70	74	0
4	Babski Wieczór Kabaretowy	140	200	200	200	250
5	Otwarty Turniej Bellota	40	38	36	38	0
6	Dni Boguszowa-Gorc	3000	3000	3000	3000	0
7	Rodzinny Piknik Pod Dzikowcem	500	200	200	200	0
8	Noc Świętojańska pod Mniszkiem	150	0	0	0	0
9	Biesiada Ziemniaczana pod Mniszkiem	150	0	0	0	0
10	Co dwie głowy to nie jedna	0	200	500	500	0
11	Dzień seniora	150	95	200	164	0
1213	Mikołajki	15	0	200	135	0
14	Dziecięce szopki	125	105	215	120	0
15	Narodowe czytanie	40	70	15	135	0
16	Spektakle teatralne	65	1083	586	598	100
17	Wystawy, w tym wernisaże	113	415	215	257	0
18	Kiermasze	0	0	0	228	0
19	Święto Misia	0	0	0	129	0
20	Powiatowy Konkurs Piosenki Dziecięcej	0	0	0	106	0
21	Koncert Walentynkowy	0	0	0	0	85
22	Koncert Patriotyczny	0	0	0	85	0
23	Klub Johna Lennona / Letnia scena biblioteki	209	225	10	0	0
24	Różowa wstążka	60	95	0	0	0
25	Dzień dziecka	0	70	0	0	0

26	Bal karnawałowy dla dzieci	98	98	128	120	125
27	Zabawa AA	45	55	54	48	56
28	Warsztaty AA	120	147	0	0	0
29	„Krokus”	18	0	0	38	0
30	Konkurs tańca dla przedszkolaków	0	175	165	128	0
31	Konkurs piosenki przedszkolnej	70	125	98	0	0
32	Dzień matki	0	0	205	0	0
33	Złote gody	55	84	64	95	0
34	Dzień edukacji	160	220	156	156	0
35	Inauguracja sezonu turystycznego	0	0	125	0	0
36	Kursy aktywizujące	0	24	39	0	0

Źródło: Miejska Biblioteka Publiczna – Centrum Kultury w Boguszowie-Gorcach

Szereg imprez i zajęć zaplanowanych w I półroczu 2020 r. nie odbyła się ze względu na COVID-19 i wprowadzony w związku z pandemią tzw. "lockdown". W miesiącach od marca do czerwca 2020 r. instytucja nie realizowała żadnych imprez i zajęć dla mieszkańców, zgodnie z wytycznymi GISE.

CZĘŚĆ TRZECIA

PODSUMOWANIE DIAGNOZY PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.

ANALIZA SWOT

W Gminie Boguszów-Gorce występuje szereg problemów społecznych. Jednostki organizacyjne realizują swoje zadania statutowe w sposób, który ma na celu integrację mieszkańców. Oferta sportowa i kulturalna jest atrakcyjna. Pomoc społeczna wychodzi naprzeciw tym problemom mieszkańców, których nie są oni w stanie pokonać samodzielnie.

Ogromnym problemem okazała się pandemia, która ma miejsce w bieżącym roku. Wpłynęła ona znacząco na jakość życia społecznego w Gminie. Nie odbyły się imprezy sportowe, kulturalne. Wzrosło bezrobocie, zmalało zainteresowanie pracodawców tworzeniem miejsc pracy. Wzrosły również wydatki w pomocy społecznej, która organizuje pomoc dla osób objętych kwarantanną i izolacją. Gmina ponosi też znaczące nakłady finansowe związane z zapewnieniem bezpieczeństwa. Dotyczą one kampanii informacyjnych o stanie epidemii, zakupu środków dezynfekujących, maseczek ochronnych, czynności ozonowania miejsc ogólnodostępnych, placówek oświatowych, siedziby Urzędu Miejskiego i jednostek organizacyjnych. W dobie pandemii wszystkie jednostki współpracują z sobą i zabezpieczają potrzeby mieszkańców.

Przedstawione w poprzednich rozdziałach dane merytoryczne pozwolą na zdiagnozowanie słabych i mocnych stron Gminy Boguszów-Gorce oraz jej szans i zagrożeń. Przeprowadzenie analizy SWOT daje podstawę do postawienia celów strategicznych na lata 2021-2030, które należy realizować, aby zmniejszyć skalę problemów społecznych występujących na terenie Gminy.

**ANALIZA SWOT GMINY BOGUSZÓW-GORCE
W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH**

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Wykwalifikowana, doświadczona i zaangażowana kadra pracownicza. 2. Dobra współpraca jednostek organizacyjnych Gminy z innymi jednostkami zewnętrznymi w zakresie rozwiązywania problemów społecznych. 3. Wystarczająca baza lokalowa w zakresie szkolnictwa oraz zaplecze sportowe dla dzieci i młodzieży.	1. Bierność społeczna obywateli powodująca zagrożenie wykluczeniem społecznym. 2. Brak lokalnych zakładów pracy. 3. Umacniające się postawy roszczeniowe obywateli związane z dziedziczeniem biedy. 4. Brak placówki całodobowej opieki dla seniorów (dom pomocy społecznej).

SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Rozwój współpracy samorządowej. 2. Przedsięwzięcie działań w kierunku wzrostu świadomości obywatelskiej. 3. Możliwości pozyskiwania środków finansowych na realizację programów z zakresu rozwiązywania problemów społecznych.	1. Starzenie się społeczeństwa lokalnego powodujące wzrost nakładów na cele społeczne. 2. Zwiększający się poziom bezrobocia w Gminie. 3. Prawdopodobny kryzys gospodarczy spowodowany wystąpieniem stanu epidemii na terenie całego kraju.

CZĘŚĆ CZWARTA

OKREŚLENIE CELÓW STRATEGICZNYCH, KIERUNKÓW DZIAŁAŃ, SPOSOBÓW REALIZACJI STRATEGII ORAZ JEJ RAM FINANSOWYCH I WSKAŹNIKÓW REALIZACJI DZIAŁAŃ

Przed Gminą Boguszów-Gorce w najbliższych latach stoi wiele zadań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych. Poniżej sformułowano cele strategiczne, określono kierunki działań (sposoby realizacji celów strategicznych) oraz realizatorów i źródła finansowania.

Sprecyzowane cele podlegać będą aktualizacji w zależności od bieżących potrzeb, występujących zjawisk społecznych oraz finansowych zasobów i możliwości Gminy.

Realizacja Strategii odbywać się będzie w sposób ciągły, przez zaangażowane podmioty wymienione odrębnie dla każdego celu strategicznego i poprzez analogicznie wymienione kierunki działań. Za wskaźniki realizacji działań odpowiedzialni są realizatorzy poszczególnych celów.

4.1 Plan działań strategicznych na lata 2021-2030, kierunki, sposoby i wskaźniki realizacji oraz ramy finansowe

Cel strategiczny nr 1:

Pomoc finansowa osobom i rodzinom na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych

Cel dotyczy zabezpieczenia środków materialnych na zaspokojenie potrzeb bytowych rodzin objętych pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej.

Kierunki działań / Sposób realizacji / Wskaźniki realizacji:

- 1) pomoc finansowa i w naturze wynikająca z ustawy o pomocy społecznej; wskaźnik: liczba osób korzystających z pomocy;

- 2) pomoc finansowa w formie dodatków mieszkaniowych i dodatków energetycznych; wskaźnik: liczba osób uprawnionych;
- 3) pomoc finansowa dotycząca wsparcia rodzin z dziećmi (świadczenia wychowawcze, rodzinne, fundusz alimentacyjny, świadczenie dobry start); wskaźnik: liczba osób uprawnionych;
- 4) pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów; wskaźnik: liczba osób uprawnionych;
- 5) zabezpieczenie gorącego posiłku osobom tego pozbawionym; wskaźnik: liczba osób uprawnionych;
- 6) zabezpieczenie schronienia osobom bezdomnym; wskaźnik: liczba osób uprawnionych;
- 7) zabezpieczenie usług opiekuńczych i pobyków w domach pomocy społecznej osobom starszym i niepełnosprawnym; wskaźnik: liczba osób uprawnionych.

Realizatorzy:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguszowie-Gorcach, inne instytucje i organizacje.

Sposób i źródło finansowania:

środki z budżetu gminy (określenie sposobów i źródeł finansowania zadań będzie następowało w ramach opracowywania rocznych planów finansowych), dotacje rządowe, sponsorzy.

Cel strategiczny nr 2:

Objęcie pomocą osób i rodzin wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem w celu ograniczenia zjawiska marginalizacji oraz prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie

Cel dotyczy przeciwdziałania zjawisku wykluczenia społecznego poprzez działania sprzyjające lepszemu funkcjonowaniu w rodzinie i społeczeństwie oraz zwiększenie szans na rynku pracy mieszkańców Boguszowa-Gorc.

Kierunki działań / Sposób realizacji / Wskaźniki realizacji:

- 1) objęcie klientów OPS instrumentami aktywnej integracji; wskaźnik: liczba zawartych kontraktów socjalnych w zakresie aktywnej integracji;
- 2) wykorzystanie pracy socjalnej w kontraktach socjalnych przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguszowie-Gorcach; wskaźnik: liczba zawartych

kontraktów socjalnych w zakresie aktywnej integracji;

- 3) przygotowanie i realizacja projektów socjalnych; wskaźnik: liczba projektów socjalnych;
- 4) upowszechnianie asysty rodzinnej; wskaźnik: liczba rodzin objętych asystą rodzinną;
- 5) realizacja programów rządowych; wskaźnik: liczba programów rządowych;
- 6) tworzenie warunków współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami zajmującymi się wsparciem osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem; wskaźnik: liczba organizacji, z którymi współpracuje OPS.

Realizatorzy:

Gmina, Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguszowie-Gorcach we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Wałbrzychu, fundacjami, placówkami kształcenia oraz innymi instytucjami zajmującymi się aktywną integracją.

Sposób i źródło finansowania:

środki na realizację projektów współfinansowanych przez Unię Europejską, środki z budżetu gminy (określenie sposobów i źródeł finansowania zadań będzie następowało w ramach opracowywania rocznych planów finansowych), dotacje rządowe.

Cel strategiczny nr 3:

Zapobieganie i zwalczanie patologii społecznych przyczyniających się do wykluczenia społecznego

Cel dotyczy ograniczania niedostosowania społecznego oraz przestępczości dzieci i młodzieży, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprawy sytuacji ofiar przestępstw, propagowania programów profilaktycznych dotyczących zapobiegania i zwalczania patologii społecznych.

Kierunki działań / Sposób realizacji / Wskaźniki realizacji:

- 1) wypracowanie podstaw i modelu działań systemowych niezbędnych do rozwiązywania problemów niedostosowania społecznego oraz przestępczości dzieci i młodzieży; wskaźnik: liczba posiedzeń ZI;
- 2) upowszechnianie wiedzy na temat przejawów przemocy w rodzinie oraz sposobów reagowania na to zjawisko; wskaźnik: nie dotyczy (działanie ciągłe);
- 3) upowszechnianie procedury „Niebieskiej Karty”; wskaźniki: liczba „Niebieskich kart”;

liczba rodzin objętych asystą rodzinną, w których występuje przemoc; liczba kampanii informacyjnych dot. przemocy;

- 4) aktywizowanie instytucji i organizacji pozarządowych do podejmowania działań zapobiegających przemocy w rodzinie oraz do udzielania jej ofiarom pomocy psychologicznej, prawnej i finansowej; wskaźnik: nie dotyczy (działanie ciągłe);
- 5) edukacja społeczności lokalnych w zakresie prawidłowej reakcji na zachowania niezgodne z prawem; wskaźnik: nie dotyczy (działanie ciągłe);
- 6) informowanie społeczności lokalnych o modelach zachowania w sytuacjach niebezpiecznych; wskaźnik: nie dotyczy (działanie ciągłe);
- 7) pogłębianie w społeczności lokalnej świadomości współodpowiedzialności za stan bezpieczeństwa w najbliższym otoczeniu; wskaźnik: nie dotyczy (działanie ciągłe).

Realizatorzy:

Gmina, Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia), placówki szkolne i oświatowe, świetlice środowiskowe, Policja i Straż Miejska.

Sposób i źródło finansowania:

Określenie sposobów i źródeł finansowania zadań będzie następowało w ramach opracowywania rocznych planów finansowych Gminy Boguszów-Gorce.

Cel strategiczny nr 4:

Zmniejszenie poczucia zagrożenia obywateli przestępstwami

Cel dotyczy prawidłowej dyslokacji służb odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa, skutecznej reakcji na zachowania niezgodne z prawem, współpracy w zakresie zapobiegania pospolitej przestępczości kryminalnej i narkotykowej.

Kierunki działań / Sposób realizacji / Wskaźniki realizacji:

- 1) prawidłowa dyslokacja służb patrolowych; wskaźnik: liczba zdarzeń posiadających znamiona przestępstw lub innych czynów zabronionych (przestępczych);
- 2) poprawianie i unowocześnianie przez samorząd wyposażenia technicznego wszystkich służb odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa; wskaźnik: liczba inwestycji

dotyczących wyposażenia technicznego służb, w których partycypuje Gmina;

- 3) angażowanie do patroli w rejonach zagrożonych przestępczością funkcjonariuszy różnych służb; wskaźnik: liczba zdarzeń posiadających znamiona przestępstw lub innych czynów zabronionych (przestępczych);
- 4) organizowanie profesjonalnego dozoru umożliwiającego skuteczne i szybkie reagowanie na przestępstwa i wykroczenia; wskaźnik: liczba zdarzeń posiadających znamiona przestępstw lub innych czynów zabronionych (przestępczych);
- 5) zastosowanie technicznych środków rejestracji obrazu i przebiegu zdarzeń; wskaźnik: liczba zdarzeń posiadających znamiona przestępstw lub innych czynów zabronionych (przestępczych); wskaźnik: liczba zdarzeń posiadających znamiona przestępstw lub innych czynów zabronionych (przestępczych);
- 6) upowszechnianie informacji na temat możliwości kontaktu z dzielnicowym bądź jednostką Policji, czy Straży Miejskiej, wskaźnik: nie dotyczy (działanie ciągłe);
- 7) edukowanie społeczności lokalnej w zakresie bezpiecznych modeli zachowania przez szeroki krąg podmiotów, wskaźnik: nie dotyczy (działanie ciągłe);
- 8) organizowanie przez samorząd cyklicznych spotkań mających na celu analizę stanu bezpieczeństwa oraz wspólne wypracowywanie rozwiązań służących jego poprawie; wskaźnik: liczba zdarzeń posiadających znamiona przestępstw lub innych czynów zabronionych (przestępczych);

Realizatorzy:

Policja, Straż Miejska, Gmina, Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia), placówki ochrony zdrowia i profilaktyki zdrowotnej, placówki szkolne i oświatowe, podmioty zainteresowane poziomem bezpieczeństwa (np. firmy ubezpieczeniowe).

Sposób i źródło finansowania:

Określenie sposobów i źródeł finansowania zadań będzie następowało w ramach opracowywania rocznych planów finansowych Gminy Boguszów-Gorce.

Cel strategiczny nr 5:

Działalność profilaktyczna i edukacyjna w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Cel dotyczy działań edukacyjnych dla sprzedawców napojów alkoholowych, wspierania realizacji programów profilaktycznych w szkołach, wspierania programów i przedsięwzięć profilaktycznych służących promowaniu zdrowego stylu życia, organizowania konkursów, udziału w kampaniach edukacyjnych i profilaktycznych, działań edukacyjnych dla grup zawodowych zajmujących się problemem uzależnień.

Kierunki działań / Sposób realizacji / Wskaźniki realizacji:

- 1) dofinansowanie programów realizowanych przez placówki oświatowe; wskaźnik: liczba programów;
- 2) dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć skierowanych do dzieci i młodzieży; wskaźnik: liczba placówek prowadzących zajęcia;
- 3) organizowanie konkursu Krokus, wskaźnik: liczba uczestników konkursu;
- 4) nadzór nad realizacją kampanii edukacyjnych i profilaktycznych, wskaźnik: nie dotyczy (działanie ciągłe);

Realizatorzy:

Centrum Obsługi Jednostek, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Sposób i źródło finansowania:

środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń wydanych na sprzedaż napojów alkoholowych w placówkach usytuowanych na terenie Gminy.

Cel strategiczny nr 6:

Zwiększanie dostępności terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin na terenie gminy

Cel dotyczy prowadzenia miejsc pomocy oraz zajęć opiekuńczo - wychowawczych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.

Kierunki działań / Sposób realizacji / Wskaźniki realizacji:

- 1) prowadzenie punktów konsultacyjnych, telefonu zaufania; wskaźnik: liczba konsultacji i udzielonych porad;

- 2) prowadzenie świetlic środowiskowych, wskaźnik: liczba świetlic środowiskowych;
- 3) organizowanie wypoczynku wyjazdowego, wskaźnik: liczba uczestników;
- 4) organizowanie zajęć wakacyjnych w mieście; wskaźnik: liczba uczestników;

Realizatorzy:

Centrum Obsługi Jednostek, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejska Bibliotek Publiczna – Centrum Kultury, Ośrodek Sportu i Rekreacji, organizacje pozarządowe.

Sposób i źródło finansowania:

środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń wydanych na sprzedaż napojów alkoholowych w placówkach usytuowanych na terenie Gminy; określenie sposobów i źródeł finansowania zadań będzie również następowało w ramach opracowywania rocznych planów finansowych Gminy Boguszków-Gorce.

Cel strategiczny nr 7:

Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Cel dotyczy wspierania działalności instytucji prowadzących działania profilaktyczne na rzecz społeczności lokalnej, wspierania środowisk trzeźwościowych i samopomocowych.

Kierunki działań / Sposób realizacji / Wskaźniki realizacji:

- 1) organizowanie konkursów ofert na prowadzenie w/w działań, wskaźnik: liczba konkursów ofert;
- 2) współpraca z grupami samopomocowymi, wskaźnik; nie dotyczy (działanie ciągłe);
- 3) dofinansowanie kosztów zajęć terapeutycznych; wskaźnik: liczba dofinansowanych zajęć;

Realizatorzy:

Centrum Obsługi Jednostek, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe.

Sposób i źródło finansowania:

środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń wydanych na sprzedaż napojów alkoholowych w placówkach usytuowanych na terenie Gminy.

4.2 Prognoza zmian w zakresie objętym strategią

Prognozuje się, że realizacja celów strategicznych w sposób opisany w niniejszym rozdziale przyczyni się do uzyskania następujących rezultatów mających pozytywny wpływ na zmniejszenie skali zjawiska wykluczenia społecznego:

1. wzmocnienie roli rodziny i więzi rodzinnych w społeczności lokalnej;
2. zminimalizowanie skali zjawiska ubóstwa;
3. zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej na poziomie lokalnym;
4. zmniejszenie skali patologii społecznych przyczyniających się do wykluczenia społecznego;
5. wzrost świadomości społecznej w zakresie alkoholizmu, narkomanii i przemocy.

CZEŚĆ PIĄTA

HARMONOGRAM REALIZACJI STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BOGUSZÓW-GORCE

Cel strategiczny 1: Pomoc finansowa osobom i rodzinom na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych											
L. p.	Cele szczegółowe	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1	Pomoc finansowa i w naturze wynikająca z ustawy o pomocy społecznej	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2	Pomoc finansowa w formie dodatków mieszkaniowych i dodatków energetycznych	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3	Pomoc finansowa wynikająca dotycząca wsparcia rodzin z dziećmi	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4	Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5	Zabezpieczenie gorącego posiłku osobom tego pozbawionym	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
6	Zabezpieczenie schronienia osobom bezdomnym	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
7	Zabezpieczenie usług opiekuńczych i pobytów w domach pomocy społecznej osobom starszym i niepełnosprawnym	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Cel strategiczny 2: Objęcie pomocą osób i rodzin wykluczonych społecznie lub narażonych na wykluczenie w celu ograniczenia zjawiska marginalizacji oraz prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie											
L. p.	Cele szczegółowe	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1	Objęcie klientów OPS instrumentami aktywnej integracji	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2	Wykorzystanie pracy socjalnej w kontraktach socjalnych przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguszowie-Gorcach	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3	Przygotowanie i realizacja projektów socjalnych	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4	Upowszechnianie asysty rodzinnej	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5	Realizacja programów rządowych	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
6	Tworzenie warunków współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami zajmującymi się wsparciem osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

X

Cel strategiczny 3: Zapobieganie i zwalczanie patologii społecznych przyczyniających się do wykluczenia społecznego											
L. p.	Cele szczegółowe	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1	Wypracowanie podstaw i modelu działań systemowych niezbędnych do rozwiązywania problemów niedostosowania społecznego oraz przestępczości dzieci i młodzieży	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2	Upowszechnianie wiedzy na temat przejawów przemocy w rodzinie oraz sposobów reagowania na to zjawisko	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3	Upowszechnianie procedury „Niebieskiej Karty”	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4	Aktywizowanie instytucji i organizacji pozarządowych do podejmowania działań zapobiegających przemocy w rodzinie oraz do udzielania jej ofiarom pomocy psychologicznej, prawnej i finansowej,	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5	Edukacja społeczności lokalnych w zakresie prawidłowej reakcji na zachowania niezgodne z prawem	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
6	Informowanie społeczności lokalnych o modelach zachowania w sytuacjach niebezpiecznych	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
7	Pogłębianie w społeczności lokalnej świadomości współodpowiedzialności za stan bezpieczeństwa w najbliższym otoczeniu	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Cel strategiczny 4: Zmniejszenie poczucia zagrożenia obywateli przestępstwami											
L. p.	Cele szczegółowe	2022	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1	Prawidłowa dyslokacja służb patrolowych	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2	Poprawianie i unowocześnianie przez samorząd wyposażenia technicznego wszystkich służb odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3	Angażowanie do patroli w rejonach zagrożonych przestępczością funkcjonariuszy różnych służb	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4	Organizowanie profesjonalnego dozoru umożliwiającego skuteczne i szybkie reagowanie na przestępstwa i wykroczenia	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5	Zastosowanie technicznych środków rejestracji obrazu i przebiegu zdarzeń	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
6	Upowszechnianie informacji na temat możliwości kontaktu z dzielnicowym bądź jednostką Policji czy Straży Miejskiej	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
7	Edukowanie społeczności lokalnej w zakresie bezpiecznych modeli zachowania przez szeroki krąg podmiotów	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
8	Organizowanie przez samorząd cyklicznych spotkań, mających na celu analizę stanu bezpieczeństwa oraz wspólne wypracowywanie rozwiązań służących jego poprawie	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Cel strategiczny 5: Działalność profilaktyczna i edukacyjna Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii											
<i>L. p.</i>	<i>Cele szczegółowe</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>	<i>2028</i>	<i>2029</i>	<i>2030</i>
1	Dofinansowanie programów realizowanych przez placówki oświatowe	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2	Dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć skierowanych do dzieci i młodzieży	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3	Organizowanie konkursu Krokus	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4	Nadzór nad realizacją kampanii edukacyjnych i profilaktycznych	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Cel strategiczny 6: Zwiększanie dostępności terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin na terenie gminy											
<i>L. p.</i>	<i>Cele szczegółowe</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>	<i>2028</i>	<i>2029</i>	<i>2030</i>
1	Prowadzenie punktów konsultacyjnych, telefonu zaufania	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2	Prowadzenie świetlic środowiskowych	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3	Organizowanie wypoczynku wyjazdowego	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4	Organizowanie zajęć wakacyjnych w mieście	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Cel strategiczny 7: Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych											
<i>L. p.</i>	<i>Cele szczegółowe</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>	<i>2028</i>	<i>2029</i>	<i>2030</i>
1	Organizowanie konkursów ofert	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2	Współpraca z grupami samopomocowymi	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3	Dofinansowanie kosztów zajęć terapeutycznych	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

UZASADNIENIE

Opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym, określonym w art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876). Strategia zawiera w szczególności:

- 1) diagnozę sytuacji społecznej;
- 2) prognozę zmian w zakresie objętym strategią;
- 3) określenie:
 - a) celów strategicznych projektowanych zmian,
 - b) kierunków niezbędnych działań,
 - c) sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
 - d) wskaźników realizacji działań.

Projekt strategii uwzględnienia potrzeby społeczności lokalnej, a proces jej tworzenia został uspołeczniony poprzez przeprowadzenie konsultacji.

Mając na uwadze konieczność realizacji zadania obowiązkowego przyjęcie niniejszej uchwały jest w pełni zasadne.